

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1016/2510

นางทะ ทับไกรโจทก์ นายแกร ทับไกร ที่ 1 นายกรี ทับไกร ที่ 2 นางมณฑา ปฐมเฒ ที่ 3 จำเลย กฎหมายลักษณะ
ฉ้อโกง บพที่ 51

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายลักษณะฉ้อโกง บพที่ 51 ป.พ.พ. มาตรา 1357, กฎหมายลักษณะฉ้อโกง บพที่ 51
ป.พ.พ. มาตรา 1463, กฎหมายลักษณะฉ้อโกง บพที่ 51 ป.พ.พ. มาตรา 1464, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.พ.
มาตรา 249

ย่อ / หลักกฎหมาย

ข้อเท็จจริงที่ศาลล่างวินิจฉัยมา เมื่อมิได้อุทธรณ์คัดค้านหรือมิได้แก้อุทธรณ์โต้แย้งไว้โดยชัดแจ้ง อัน
จะให้ถือว่าได้ตั้งประเด็นคัดค้านไว้ ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงต้องฟังเป็นยุติ จะฎีกาโต้เถียงต่อไป
มิได้ โจทก์กับสามีเป็นสามีภริยากันก่อนใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ต่อมาสามี
โจทก์ถูกจำคุก โจทก์ก็ไปมีสามีใหม่และมีบุตรด้วยกัน เมื่อสามีโจทก์พ้นโทษก็ได้ภรรยาใหม่และมี
บุตรด้วยกัน ดังนี้ เป็นการแสดงออกชัดแจ้งว่าต่างสมัครใจสละละทิ้งกันแล้ว ย่อมขาดจากการเป็น
สามีภริยากันตามกฎหมายลักษณะฉ้อโกงบพที่ 51 ซึ่งใช้อยู่ในขณะนั้น โดยไม่จำเป็นต้องทำพิธีหย่า
เมื่อภรรยาใหม่ของสามีตาย โจทก์ได้กลับมาอยู่กินกับสามีอีกเป็นเวลาภายหลังใช้
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 แล้ว โดยมีได้จดทะเบียนสมรส โจทก์จึงไม่เป็นภริยาที่
ชอบด้วยกฎหมายของสามี ไม่มีสิทธิรับมรดก ทรัพย์ที่สามีได้มาก่อนที่โจทก์จะกลับมาอยู่กินกับ
สามีและทรัพย์ที่สามีโจทก์ได้รับมรดกมาเมื่อโจทก์ได้มาอยู่กินกับสามีครั้งหลัง ไม่ใช่ทรัพย์สินที่
โจทก์กับสามีร่วมกันทำมาหาได้โจทก์ไม่มีส่วนเป็นเจ้าของร่วม

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ได้เสียเป็นสามีภริยากับนางแฉ่งเมื่อประมาณ ๔๗ ปีมาแล้วและได้อยู่กินกัน
ตลอดมาโดยเปิดเผยจนนางแฉ่งถึงแก่กรรม จำเลยทั้งสามมีเจตนาทุจริตคบคิดกับบุคคลภายนอก
ทำการฉ้อโกงปิดบังทรัพย์มรดกให้โจทก์ทำสัญญายอมให้แบ่งมรดกเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับส่วนแบ่ง
มรดกน้อยกว่าที่ควรได้ จำเลยกลับได้มากกว่าที่ควรได้ จำเลยไม่สุจริตจึงต้องถูกกำจัดการ
รับมรดก และจำเลยที่ ๓ ไม่ใช่ทายาท ขอให้ศาลพิพากษาให้โจทก์ได้แบ่งสินสมรสในฐานะคู่สมรส ๑
ใน ๓ และให้โจทก์ผู้เดียวเป็นทายาทมีสิทธิได้รับมรดกของนางแฉ่ง ห้ามจำเลยหรือบุคคลอื่น
เกี่ยวข้องกับมรดกรายนี้ ให้เจ้าหน้าที่ใส่ชื่อโจทก์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินและเรือนตามบัญชีทรัพย์
ท้ายฟ้อง จำเลยสู้ว่า จำเลยไม่ได้สมคบกันฉ้อโกงหรือปิดบังทรัพย์มรดก โจทก์ไม่ได้เป็นภริยา
โดยชอบด้วยกฎหมายของนางแฉ่ง จำเลยที่ ๓ เป็นบุตรของนางแฉ่ง จึงเป็นทายาท มีสิทธิรับมรดก
ของนางแฉ่ง โจทก์ได้ทำสัญญาแบ่งทรัพย์ด้วยความสมัครใจ โจทก์ไม่ใช่ทายาทจึงยกข้ออ้างเรื่องปิด
บังหรือฉ้อโกงมรดกมาเป็นประโยชน์แก่โจทก์ไม่ได้ ทรัพย์ตามบัญชีทรัพย์บางอันดับเป็นสินเดิมของ
นางแฉ่ง โจทก์ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า โจทก์เป็น
ภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนางแฉ่ง จำเลยที่ ๓ เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของนางแฉ่ง
สัญญาแบ่งทรัพย์ระหว่างโจทก์จำเลย เป็นสัญญาที่จำเลยสมคบกันทำขึ้นเพื่อฉ้อโกงมรดกไม่
ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผลบังคับ จำเลยทั้งสามถูกจำกัดมิให้รับมรดกอีกด้วย ให้ทรัพย์มรดก
ตามบัญชีท้ายฟ้องที่ว่ามีอยู่ ตกได้แก่โจทก์ฝ่ายเดียว ห้ามจำเลยเกี่ยวข้อง จำเลยทั้งสามอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์เห็นว่า เมื่อนายแฉงติดคุกโจทก์ไปได้สามี่ใหม่ ส่วนนายแฉงพ้นโทษแล้วได้แต่งงานกับนาง ล้อย พฤติการณ์เห็นได้ว่าโจทก์กับนายแฉงได้สละละทิ้งกันไม่นับว่าเป็นสามีภริยากันแล้ว ถือได้ว่า โจทก์และนายแฉงได้สมครใจหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยากันแล้ว โดยไม่ต้องทำพิธีหย่ากัน โจทก์ กลับมาอยู่กินกับนายแฉงใหม่ภายหลังประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ แล้ว โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสจึงไม่เป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีสิทธิจะขอแบ่ง สินสมรสหรือรับมรดกต่อกันได้ แต่ทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ในระยะหลังนี้ถือได้ว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน มีส่วนเท่า ๆ กัน จึงพิพากษาให้แบ่งทรัพย์สินบางรายการให้โจทก์ครึ่งหนึ่ง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าโจทก์ได้กลับมาอยู่กินกับนายแฉงภายหลังใช้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ แล้ว โจทก์มิได้อุทธรณ์คัดค้านและตามคำแก้อุทธรณ์ ของโจทก์มิได้โต้แย้งไว้โดยชัดแจ้ง อันจะถือได้ว่าได้ตั้งประเด็นคัดค้านไว้ในข้อนี้ ข้อเท็จจริง ดังกล่าวจึงต้องฟังเป็นยุติ โจทก์จะฎีกาโต้เถียงต่อไปไม่ได้ตามพฤติการณ์แห่งข้อเท็จจริงก็เห็นได้ว่า ก่อนที่โจทก์จะมาอยู่กินกับนายแฉงครึ่งหลังโจทก์และนายแฉงต่างมีเจตนาสละละทิ้งซึ่งกันและกันไม่ นับเป็นสามีภริยากันแล้ว จึงขาดจากการเป็นสามีภริยากันตามกฎหมายลักษณะฉวเมีย บทที่ ๕๑ โดยไม่จำเป็นต้องทำพิธีหย่า การที่โจทก์กลับมาอยู่กินกับนายแฉงครึ่งหลังเมื่อใช้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ แล้ว โดยมีได้จดทะเบียนสมรส โจทก์ก็ไม่ใช่ภริยาที่ ชอบด้วยกฎหมายของนายแฉง ไม่มีสิทธิรับมรดกของนายแฉง ที่ดินที่นายแฉงซื้อมาภายหลังโจทก์ก็ไม่มี ส่วนเป็นเจ้าของ เพราะโจทก์มาอยู่ภายหลังที่นายแฉงได้ที่ดินดังกล่าวมาแล้วส่วนที่ดินอีกรายหนึ่ง เป็นมรดกซึ่งนายแฉงได้รับมา ก็ไม่ใช่ทรัพย์สินที่โจทก์กับนายแฉงร่วมกันทำมาหาได้ พิพากษายืน ยกฎีกาโจทก์.

องค์คณะ

โพนม เลขยานนท์ · อดุล รัตนปิณฑะ · วงษ์ วีระพงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1016/2510>